CONSILIUL ECONOMIC ŞI SOCIAL
Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, Bucureşti, cod poştal: 020027
Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34 Fax: 021.316.31.31
021.310.23.57, 021.316.31.33
Cod fiscal: 10464660 E-mail: ces@ces.ro www.ces.ro

Membru fondator al Asociaţiei Internaţionale a Consiliilor Economice şi Sociale şi Instituţiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice şi Sociale şi Instituţiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic şi Social este organ consultativ al Parlamentului şi al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înfiinţare, organizare şi funcţionare." *(Art. 141 din Constituţia României revizuită)*

Nr. 6920/21.10.2026

Biroul permanent al Senatului
Bp. 543 / 26.10.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea şi completarea Codului amenajării teritoriului, urbanismului şi construcţiilor (Legea nr.169/2026) (b543/5.10.2026)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea şi funcţionarea Consiliului Economic şi Social, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, şi art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare şi funcţionare, Consiliul Economic şi Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea şi completarea Codului amenajării teritoriului, urbanismului şi construcţiilor (Legea nr.169/2026) (b543/5.10.2026)*

Biroul permanent al Senatului
L. 642 / 16.12.2026

CONSILIUL ECONOMIC ŞI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea şi funcţionarea Consiliului Economic şi Social, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, în şedinţa din data de 21.10.2026, desfăşurată online, conform prevederilor art. 30 alin. (1) din Regulamentul de organizare şi funcţionare, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare:**

- prin motivarea ce însoţeşte iniţiativa legislativă se arată că aceasta urmăreşte instituirea unui regim procedural simplificat pentru edificarea, în mediul rural, inclusiv în perimetrul ariilor naturale protejate, a unor construcţii noi cu destinaţia exclusivă de lăcaş de cult, având o suprafaţă construită desfăşurată de maximum 130 mp. În acelaşi timp, iniţiativa instituie exceptarea de la reglementările specifice din

domeniul protecției mediului, în special de la cele care au ca obiect conservarea biodiversității;

- expunerea de motive nu argumentează excepția pe care inițiativa o aduce în domeniul reglementărilor procedurilor de mediu, ci face trimitere la modelul Peisajului Monahal Vânători-Neamț, aflat în Parcul Natural Vânători Neamț (arie naturală protejată). De altfel, acesta este un exemplu care arată tocmai că ariile naturale protejate nu reprezintă un impediment în derularea proiectelor unităților de cult ce țin de viața monahală;
- argumentul inițiatorului este acela că „soluția juridică rezonabilă este concilierea celor două valori de interes public: protejarea patrimoniului natural și protejarea libertății religioase și a patrimoniului cultural-spiritual". Cu toate acestea, punerea în aplicare a concilierii presupune, în optica acestuia, excluderea protecției patrimoniului natural prin exceptarea de la procedurile de mediu;
- exceptarea acestei categorii de proiecte de la evaluarea adecvată prezintă un risc major de incompatibilitate cu art. 6 alin. (3) din Directiva 92/43/CEE privind habitatele. Propunerea legislativă prevede expres că amplasarea lăcașului de cult într-o arie naturală protejată nu determină obligația efectuării evaluării adecvate. Or, art. 6 alin. (3) din Directiva Habitate impune evaluarea corespunzătoare a oricărui plan sau proiect care, fără a fi direct legat de managementul sitului, ar putea afecta semnificativ situl, individual sau în combinație cu alte proiecte. Criteriul european nu este destinația construcției și nici suprafața sa construită, ci posibilitatea existenței unui efect semnificativ asupra obiectivelor de conservare. Prin urmare, legiuitorul nu poate prezuma în abstract că un lăcaș de cult de maximum 130 mp nu necesită evaluare (cel puțin etapa prin care se stabilește dacă proiectul este susceptibil să genereze efecte semnificative trebuie menținută);
- argumentul din expunerea de motive bazat pe comparația cu locuința unifamilială de 150 mp este incomplet și, din perspectivă juridică, nu demonstrează proporționalitatea soluției. Art. 294 alin. (2) din CATUC (Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor), permite în prezent locuința de până la 150 mp pe notificare numai în mediul rural, în intravilan și în afara zonelor protejate și a zonelor de protecție a monumentelor, cu respectarea documentațiilor de urbanism. Propunerea legislativă preia comparația dimensională, dar elimină tocmai cele două garanții teritoriale esențiale ale regimului existent: permite construirea în extravilan și chiar în arii naturale protejate. Prin urmare, faptul că o locuință de 150 mp poate fi construită prin notificare în intravilan și în afara zonelor protejate nu justifică logic aplicarea aceluiași mecanism unei construcții de 130 mp într-un sit Natura 2000;

- regimul propus nu poate prevala nici asupra planurilor de management şi regulamentelor ariilor naturale protejate. Art. 21 alin. (4) din Ordonanţa de urgenţă nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei şi faunei sălbatice stabileşte caracterul obligatoriu al planurilor de management şi regulamentelor atât pentru autorităţile care reglementează activităţile, cât şi pentru persoanele care desfăşoară activităţi în perimetrul ariilor naturale protejate. Necesităţile ecologice ale habitatelor şi speciilor au prioritate în configurarea măsurilor de management. Prin urmare, într-o zonă în care planul de management interzice sau condiţionează construirea, existenţa unui teren privat ori „de obşte", dimensiunea redusă a construcţiei sau caracterul său religios nu pot înlătura aceste restricţii. Propunerea legislativă ar trebui cel puţin să instituie expres menţinerea aplicabilităţii planurilor de management. În lipsa unei asemenea precizări, aceasta riscă să creeze o contradicţie sau o falsă aparenţă de autorizare;
- instituirea unui regim derogatoriu de la procedurile aplicabile lucrărilor de construire, prin posibilitatea realizării unor construcţii noi în baza unei simple notificări, fără clarificarea tuturor condiţiilor şi verificărilor necesare, poate conduce la diminuarea controlului exercitat de autorităţile competente asupra respectării reglementărilor urbanistice şi a cerinţelor tehnice aplicabile construcţiilor;
- caracterul limitat al suprafeţei construite şi destinaţia exclusivă a imobilului nu sunt, prin ele însele, suficiente pentru a justifica excluderea unor verificări necesare privind amplasarea, integrarea în contextul construit şi natural, accesibilitatea, siguranţa construcţiei şi respectarea reglementărilor urbanistice aplicabile;
- posibilitatea amplasării acestor construcţii în extravilan, inclusiv în perimetrul ariilor naturale protejate, fără o corelare expresă şi suficient de clară cu regimul juridic al terenurilor şi cu restricţiile specifice zonelor respective, poate genera dificultăţi de aplicare şi interpretare a normelor legale;
- ariile naturale protejate pot cuprinde teritorii cu regimuri diferite de protecţie, pentru care intervenţiile şi activităţile permise trebuie analizate în raport cu obiectivele de conservare, cu măsurile de management şi cu restricţiile aplicabile fiecărei categorii de arie protejată. În consecinţă, instituirea unei derogări generale, întemeiate exclusiv pe destinaţia şi dimensiunea construcţiei, riscă să nu reflecte particularităţile regimurilor de protecţie aplicabile;
- în propunerea legislativă nu se precizează un regim limitativ de înălţime a construcţiei, fapt ce ar putea conduce la riscuri în lipsa unor avize sau expertize, riscurile care sunt cu atât mai mari cu cât este vorba despre un lăcas de cult în care

se asteaptă să se afle un număr mai mare de persoane decât într-o locuință unifamilială;

- derogarea de la prevederile art. 197 alin. (4) ar impacta însuși scopul protejării unei arii naturale, acela de a fi lipsită, printre altele, de construcții;
- în concluzie, în considerarea importanței garanțiilor constituționale privind libertatea conștiinței, a credințelor religioase și a cultelor, precum și a celor privind ocrotirea mediului înconjurător, apreciem că propunerea nu este doar lipsită de fundamentare, argumentele fiind de altfel contradictorii, ci lipsește de eficiență și cadrul de reglementare în domeniul protecției mediului – reglementări ce transpun la nivel național directivele europene în materie;
- nu este justificată intervenția asupra Codului amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor, cu atât mai mult cu cât legiuitorul primar a adoptat recent noul Cod al amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor, dedicând un capitol distinct zonelor protejate, valorilor naturale și de peisaj, și acordând o atenție deosebită construcțiilor religioase.

Președinte,

Sterică FUDULEA

Digitally signed by Fudulea Sterica
Date: 2026.10.22 13:16:43 CEST